

26.03.2019

Asia/7

§ 55

Hankintoihin liittyvän toimivallan siirtäminen kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla

HEL 2017-005237 T 00 01 00

Päätös

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti siirtää hankintojen toimivaltaa liitteessä esitetyllä tavalla kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla 27.3.2019 alkaen.

Samalla lautakunta päätti oikeuttaa HAM Helsingin taidemuseon johtajan allekirjoittamaan Helsinki Biennaalin teoksiin tarvittavat asiakirjat, kuten sopimukset ja valtioneuvastoihin tai muihin vakuutuksiin liittyvät dokumentit.

Lisäksi lautakunta delegoi HAM Helsingin taidemuseon johtajalle oikeuden hakea Helsinki Biennaalin rahoitusta säätiöiltä, solmia yritysyhteistyökumppanuuksia sekä allekirjoittaa näihin liittyvät asiakirjat ja sopimukset.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsti Laine-Hendolin

Lisätiedot

Maija Tanninen, taidemuseon johtaja, puhelin: 310 87008
maiya.tanninen(a)hel.fi
Elina Leskelä, kokoelmapäällikkö, puhelin: 310 87043
elina.leskela(a)hel.fi
Ari Tirri, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 85510
ari.tirri(a)hel.fi

Liitteet

1 Hankintavaltuudet 27.3.2019, kulttuurin - ja vapaa-ajan toimiala

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupungin hallintosäännön mukaan (10 luku § 1) mukaan toimialalautakunta päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mu-

kaan viranomaisen päättää hankinnoista lukuun ottamatta osakkeita (10 luku 1 § 2 momentti 3 kohta).

Ensimmäisen vuonna 2020 järjestettävän Helsinki Biennaalin valmistelujen edetessä hankintavaiheeseen on tarpeen siirtää toimivaltaa HAM Helsingin taidemuseon johtajalle kertahankintojen osalta 300 000 euroon saakka ja toimialajohtajalle kertahankintojen osalta 500 000 euroon saakka. Muilta osin esitys hankintavaltuuksista vastaa kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan päätöstä 15.1.2019, § 5.

Lisäksi on tarkoituksenmukaista delegoida HAM Helsingin taidemuseon johtajalle Helsinki Biennaalin teoksiin tarvittavien asiakirjojen, kuten sopimusten, valtioneuvoston ja muiden vakuutuksien allekirjoittamisoikeus, oikeus hakea Helsinki Biennaalin rahoitusta säätiöiltä, solmia yritysyhteistyökumppanuuksia sekä allekirjoittaa näihin liittyvät asiakirjat ja sopimukset.

Helsinki Biennaalin taustaa

Helsinkiin perustettava julkisen taiteen biennaali on suuruudeltaan Suomen mittakaavassa merkittävä. Kiinnostava ja korkealaatuinen kuvataidetaapahtuma vahvistaa kaupungin imagoa kulttuuri- ja kuvataidekaupunkina kansainvälisesti. Ainutlaatuisuutta tukee kaupungin päätös sijoittaa tapahtuma Helsingin saaristoon. Tapahtuma kirjattiin kaupungin strategiaan ja se päätettiin viedä osana merellistä strategiaa vuonna 2016 yleisölle avattuun Vallisaareen. Saaristoon sijoittaminen yhdistää tapahtumaan taiteen ohella luonnon, historian ja liikunnan. Tapahtuman aikana kaupungille levittäytyvä monipuolinen oheisohjelma rakennetaan yhteistyössä kumppaneiden kanssa.

Näyttelyn kuratoinnista ja tuotannosta vastaa HAM Helsingin kaupungin taidemuseo, joka on valtion ohella Suomen suurin julkisen taiteen toimija. Tapahtuman suunnittelua ja tuotantoa johdetaan HAMista ja se osallistaa useita eri kaupungin toimialoja. Ensimmäinen Helsinki Biennaali aukeaa 12.6.2020 ja kestää syyskuun loppuun. Tapahtuma on yleisölle vapaapääsyinen ja yleisötavoite on 300 000 kävijää. Konsepti julkaistaan 2.5. 2019 Helsingissä ja 7.5.2019 Venetsian Biennaalissa. Näyttelyohjelma julkaistaan kokonaisuudessaan maaliskuussa 2020.

Helsinki Biennaaliin toteutettavat teokset toteutetaan erityiseen ja haastavaan ympäristöön. Useimmat niistä sijoittuvat ulkotilaan. Kuljetukset ovatkin iso osa kustannuksia, varsinkin kansainvälisten taiteilijoiden teosten ollessa kyseessä. Teokset saatetaan varastoida väliaikaisesti. Lisäksi tulee teosten kuljetus saareen ja saareissa. Monet teokset vaativat rakenteita, jotta teosten turvallinen pystyttäminen on mahdollista. Rakenteiden pystyttäminen voi olla verrannollinen pienten rakennusten rakentamiseen. Teosten asennointi paikan päällä saattaa vaatia taiteili-

jan panostuksen lisäksi kuriirien ja muiden asiantuntijoiden läsnäoloa teoksia installoidessa. Taideteokset saattavat sisältää eri tyyppisiä teknisiä ratkaisuja. Osa kustannuksista koostuu taideteosten fee-maksuisista (maksut teosten lainaamisesta) sekä taiteilijapalkkioista sekä varhiointi- ja vakuutusmaksuista. Kansainvälistä mainetta saaneen taiteilijan teoksen tuottaminen biennaaliin saattaa kaikista näistä edellä mainituista syistä olla kustannuksiltaan huomattava. Tämä kuitenkin lisää biennaalin tunnettuutta ja vaikuttavuutta sekä Helsingin kaupungin kansainvälistä näkyvyyttä.

Teosvalinta on käynnissä parhaillaan. Ensimmäisten taiteilijoiden kanssa tulee tehdä sopimukset jo kevään aikana. Ennen sopimusten hyväksyntää tutkitaan teoskohtaisesti, mitä teoksen tekniset kustannukset ovat, ts. mitä maksaa teoksen tuottaminen Vallisaareen. Julkisen taiteen rakentamiseen liittyvät kustannukset arvioidaan yhteistyössä kaupunkiympäristötoimialan kanssa. HAM on tehnyt ensimmäisiä kustannusarvioita biennaalin teoksista. Arvioiden mukaan (kansainvälisten) taiteilijoiden suurikokoisten teosten kustannukset tulevat pystytyksiin ja kuljetuksiin nousemaan yli toimialajohtajan hankintarajan, 300 000 euron. Koska biennaalin toteuttamisessa asiantuntijuus ja toteuttamisen vastuu ovat HAMissa, olisi järkevää, että kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta delegoi biennaalin osalta hankintavaltuudet ja niihin liittyvien asiakirjojen allekirjoitusoikeudet taidemuseon johtajalle.

Realistisen käyttötalousarvion varmistamiseksi vuodelle 2020 taiteilijoiden kanssa neuvottelujen edistäminen vaati aikatauluista johtuen sisältöasiantuntemuksen lisäksi ketteryyttä. Helsinki Biennaalin projektipäällikkö Hanna-Mari Peltomäki koordinoi neuvottelukokonaisuutta taidemuseon johtajan Maija Tanninen-Mattilan alaisuudessa. Taidemuseolle on osoitettu tulostavoitteena hankkia puolet Biennaalin kokonaisrahoitustarpeesta. Taiteilijavalintojen ohella käydään myös rahoitusneuvotteluja jopa teoskohtaisesti. Osa säätiöistä kohdentanee tuen tapahtumalle kokonaisuudessaan, osa kohdentanee tuen teos- ja tekijäkohtaisesti. Neuvotteluprosessissa tulee olla paitsi sisällön tuntemusta, myös valtuutus sopia asioista.

Kansainvälisten teosten tuottaminen vuodeksi 2020 on aikajänteeltään lyhyt. Lyhyessä ajassa on sovittava taideteosten tuottamisesta sekä niiden rahoituksesta. Tästä syystä päätöksenteon tulisi olla ketterää, nykyisellään päätöksentekoprosessi on liian hidas.

Teokset sijoitetaan Vallisaareen tilapäisesti. Ne ovat joko paikkasidonnaisia biennaalia varten toteutettuja teoksia tai lainoja. Alustavien laskelmien mukaan osa teospalkkio-, laina- ja rakentamiskustannuksista kohoaa yli taidemuseon johtajan, kulttuurijohtajan ja toimialajohtajan hankintavaltuuksien.

26.03.2019

Asia/7

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsti Laine-Hendolin

Lisätiedot

Maija Tanninen, taidemuseon johtaja, puhelin: 310 87008
maija.tanninen(a)hel.fi
Elina Leskelä, kokoelmapäällikkö, puhelin: 310 87043
elina.leskela(a)hel.fi
Ari Tirri, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 85510
ari.tirri(a)hel.fi

Liitteet

1 Hankintavaltuudet 27.3.2019, kulttuurin - ja vapaa-ajan toimiala

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 15.01.2019 § 5

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 22.05.2018 § 106

Kaupunginhallituksen johtamisen jaosto 22.05.2017 § 101

Kaupunginhallituksen johtamisen jaosto 15.05.2017 § 79